ŽENSKÁ HLÍDKA

Pořadatelka M. Burešová

VÁNOČNÍ PÍSEŇ POTULNÉHO ZPĚVÁKA.

Bez domova, ženy a děti
jdu horem a dolem, prost pout,
a bratr mi bezuzdný vítr
a druh můj veselý proud.

Proč dnes jen stesk v duši se vkrádá
a v srdci něco mi lká?
Na nebi na sta hvězd hoří
a v oknech světýlka.

Ach, ovšem, vždyť štědrý je večer,
kdy pějí mír andělé
a těm, kdož u krbu doma,
mrak roztává na čele.

Jak v krčmě tu pod bouní ležím,
zřím jasnou světnici,
a muž v ní, žena a dítě
a stromek zářící.

Jak dítě radostí skáče
nad krásou zázraku,
a oči ženy jak září
jak hvězdy v oblaku!

Oh, vidím, zase je vidím,
jak mha když se rozplyne,
ty oči sladké a milé,
ty na světě jediné.

Zda dnes, kdy pohlédnu oknem
v tu mraznou dáli tmou,
ty sladké, ty milé oči
zpěváka vzpomenou?

Je půlnoc již. Zvony teď znějí
tak z hlubokа do noce,
a ke mně jako kdos když se sklání
a pohádky šeptá [illegible]

Jak slza? Oh, zpěváku hloupý,
fi! To se nesluší!
A honní svou starou jsem stáhl
si vysoko přes oči.

* * *

Šťastný a veselý Nový Rok přeje všem čtenářům tohoto listu Pořadatelka.

* * *

PŘÍSPĚVKY PRO VÁLKOU POSTIŽENÉ KRAJANY:

Celkem odevzdáno Č. N. S.	$98.50
Minule oznámeno	$ 7.20
Paní Františka Kučerová, Lindsay, Neb.	.20
Pí. Kristina Vaňková, Ellsworth Kans.	1.50
Pí. Anna Zemanová, Wilson, Kans.	1.00
Pí. Anna Maršanová, Omaha, Neb.	.10
Celkem na novo	$10.00

* * *

DNES ŠTĚDRÝ DEN!

Den radosti a touhy, kde se rodinný kruh semkne pevněji a srdce všech zabuší silněji, kdož cítí spolu a ovzduší něhy a lásky šíří se kolem.

To štěstí rodiny, štěstí stále nové se rodičího života vznáší se nad našimi hlavami a šelest jeho křídel splývá s praskotem ohně rodinného krbu, u něhož je tak milo a tak teplo.

Kdo miluje domov, rodinu a rodinný krb, dozná se mnou, že jest to nejposvátnější místo, kde člověk se jedině může cítiti šťastným a úplně spokojeným.

Náladu tohoto dne, v šťastné domácnosti, v kruhu rodinném, se nedá slovy ani písmem vylíčiti, to musí člověk sám prožíti. Přeji pocity tohoto šťastného života všem čtenářům a čtenářkám tohoto listu!

* * *

VÁNOČNÍ STROMEK

Štědrý den bez vánočního stromku nedovedeme si dnes vůbec představiti. A přece jeho bytí není tak dlouhé. Není tomu více než něco přes sto let, co připravujeme malým i velkým potěšení, co rozněcuje radost a povzbuzuje vánoční náladu svým krásným poetickým vzhledem, zaplaven září planoucích světel a leskem vybraných ozdob.

Ovšem, že nesmíme zapomínati, že první stromky vánoční vypadaly zcela jinak, než dnešní naše stromky moderní. Vzhled jeho byl daleko skromnější, nebylo na něm skleněných a kovových ozdob, rampouchů a sta jiných roztomilých drobnůstek, jež patří dnes k obvyklostem. Byl původně určen jen pro děti a proto nesl pak nastalo česání, zůstal tu stropak astalo česání, zůstal tu stromeček docela holý a snad jen hvězda na vrcholu nebo voskový andělíček hlásaly ještě jeho vánoční slávu, aby pak zmizely někde v zásuvce a přispěly k jeho ozdobě zase rokem příštím. Řetězy z hrozinek a mandlí jablek a ořechů putovaly ovšem do lačných dětských žaludečků. Tehdy bývaly děti sladkostí mnohem lačnější, poněvadž cukrovinky a čokoláda nebyly jejich denní stravou a jablka sloužila za odměnu.

Doby se změnily. Dnes bývá vánoční stromek téměř přeplněn různými ozdobami, věší se naň často věci, které se tam ani nehodí a které se symbolickou slavností nemají nic společného. Vedle toho ovšem nalézáme také krásně a vkusně vypravené stromky, jež nemálo ku zvýšení nálady vánoční přispívají. Rozdíl bývá v tom, je-li stromek určen pro děti nebo pouze pro dospělé. Děti mají ovšem nejraději něco k snědku neb ke hraní a o ostatní ozdoby ze skla neb papíru valně nedbají. Při strojení stromku pro dospělé uplatňují se více osobní záliby, nápady a vkus. Tu vídáme v domácnostech stromky, zdobené umělými růžemi, jež vypadají jakoby za svěží zeleni právě byly vykvetly. Velmi pěkně a něžně vypadá stromek, zdobený jen umělým sněhem, rampouchy ledu a svíčemi. Odrážející se běl, větévky jako zatížené bílým příkrovem sněhovým, odnášejí nás v duchu někam daleko do hor, do zasněžených strání a probouzejí nejkrásnější představy vánočních nocí, plných poesie a vánočního kouzla.

* * *

Františka Kučerová, Lindsay, Nebr. — Ctěná paní pořadatelko "Ženské Hlídky!" Laskavě ode mne přijměte srdečný pozdrav, jakož i všichni čtenáři milého mi "Pokroku" a zároveň všem vám přeji zdraví a hojně štěstí v tom novém 1917 roce. "Pokroku", tomu výtečnému časopisu, přeji hojně nových předplatitelů a co já nemohu dokázat, aby dokázali jiní. Přiložené zasílám předplatné a též 20 centů co příspěvek pro válkou v Čechách trpící krajany!

Ctěná přítelkyně! Přijměte vřelý dík za blahopřání a zásilku na předplatné, jakož i za příspěvek pro postižené krajany. Srdečně vás zdraví a veselé vánoce a šťastný nový rok vám přeje —

Pořadatelka.

V. Schafránková, Rinconada, New Mexico. — Ct. pí. pořadatelko! Onehdy četla jsem v "Pokroku" článek o ořechách, jako potravině a jelikož byly mezi nimi jmenovány též "pinons" ořechy tedy vám jich něco posílám, abyste je ochutnala. My zde v Novém Mexiku bydlíme zrovna v té oblasti, kde se druh těchto ořechů rodí a sice tak míle od Santa Fé na sever ke Coloradu, na řece Rio Grande. Letošního roku byla veliká úroda "pinonsů", tak že jich Mexikáni vozili celé náklady a cena byla dobrá — 11 centů za libru. Mexikáni začnou se sbíráním pinonsů od září až dokud mohou vydržet zimu a nenapadne-li sníh, tedy až do prosince. Když se na ně Mexikáni vypraví tu vezmou celou rodinu na vůz a k tomu dětí tolik, co jen jich mohou zjednat a tak zůstanou v lese 10 až 14 dní — a pilně sbírají pinons. Když pak mají pytle plné, jedou tedy domů, načež za několik dní opět se na pinons vypraví. Když pinons přivezou domů, tu je musí upražit a sice v pecích, v nichž pekou chleba — venku před stavením. Jakmile pinons nastanou, tu shledáte, že každý Mexikán i ženy a děti louskají pinons, jimiž mají kapsy naplněny a jak je umějí louskat rychleji a lépe, nežli ta nejčipernější veverka — inu, na tu jsou Mexikáni skutečně chlapíci. Nicméně pinons jsou skutečně dobré a jakmile je začnete louskat a pojídat, tak se vám potom nechce ani přestat. Proto také vám je posílám, zda-li i vám budou i tomu vašemu personálu chutnat. Máme jich několik pytlů a kdyby si někdo přál, tedy bychom mu je prodali a poslali. Pinons se uvedou vždy ve 3 a 4 létech. Mexikáni si jich vždy uschovají zásobu pro sebe. Přítomně máme počasí velmi krásné — každý den slunečno. Sníh posud nepadal. Všem přeji šťastné a veselé vánoce a radostný a blahodárný nový rok!

* * *

Marie Bartošová, Omaha, Neb. (Pokračování.) Bude-li mně ještě někdy za mého života dopřáno jeti do Denver, pak si vyjedu mnohem dále do těch krásných hor. Asi po hodině odpočinku jsme jeli zpět. Dolů to šlo přece jaksi rychleji. Asi v polou cestě opět jsme zastavili, ježto jsme potkávali mnoho farmářů na cestě do hor pro dříví a podle zásob, které sebou vezli, museli jeti na více než jeden den. A tu nám šofér ukazuje velikého orla, jak krouží dole pod námi. To bylo ponejprvé v mém životě, co jsem viděla tak velikého orla; ten by jistě unesl i dítě, aby je tak dostal do svých spárů. Pak nám šofér ukazoval veliké renče, kde se farmaří za sucha a též kde se zavodňuje — veliký to rozdíl. Po návratu do Golden s námi ještě projel město a pak nás zavezl na stanici, kam se sjíždí mezi-městské káry. Po chvilkovém čekání naše kára přijela, ackoli ne ta, po které jsme přijeli, neb jsme chtěli jeti zpět jinou stranou. A radím každému, kdo chce více vidět, by užil obou cest. Tato zpáteční vede úrodnou krajinou — samé zahrady, plné krásného ovoce jsme projížděli; pak jsme jeli skrze Rifle Range, kterou jsme též již s hor viděli a o které nám šofér vyprávěl, že tam táboří asi 1300 vojáků. A taky jsme je skutečně viděli, těch stanů po obou stranách cesty a toho koňstva. To má Strýček Sam co živit. Tam se vojáci cvičí celé léto, střílením do terče. Zákopy tam mají nadělané a časem prý tam odbývají manévry (sham battle). Kára tam zastaví, je tam totiž stanice a tu se do káry nahrnulo vojáků více než v ní bylo místa. A tak než jsme dojeli do Denver, byla naplněná docela. Pak ještě povídá pan Drtina, musíte se ještě podívat do městského auditoria, takové v Omaze nemáte a šli jsme. Auditorium to skutečně stojí za podívání; jeho prostora pojme 12,000 lidí; jeviště se nachází uprostřed místnosti a v pádu potřeby se vytáhne nahoru a celá ta ohromná prostora zůstane prázdná. Jenže jak nám zřízenec, který nám vše ochotně vysvětlil, pravil, stojí prý každá taková změna jenom sto dollarů. Po prohlédnutí všeho bylo tady poledne, však co jsme tu šli za to poledne viděli, nezapomenu nikdy. Drtinovi mě doprovodili až domů k Fialovým, kde po rozloučení a poděkování manželům Drtinovým za vše, co pro mě učinili, jsme se rozešli — oni ku svému domovu, kdežto já též měla co dělat, bych se vypravila také ku svému, ač mě zdržovali, bych nejela až druhý den a že paní Jonkerová, která jela se mnou, není ještě hotova. Nebylo však nic platno, pravím, co nemá hotovo, ať nás si bydlela a pojede. A tak se také stalo, ve 2.45 už jsme jely. Cesta nám ubíhala a malá Dorotka byla hodná, celou cestu nezaplakala, když tu ráno v 7 hodin již jsme vjížděly do našeho nádraží, jež sice není tak nádherné jako denverské, ale proto aspoň bylo doma u nás, kde na nás čekali Lada s Blaženkou a jak nás rádi viděli. Doma bosí povídají — inu, pro letos toho ježdění máte dost, my tu pořád sami nebudem. Nu, já slíbila, že už letos nikam nepojedu, ale na přesrok, že zase třeba vypravím se do Californie, budu-li živa a zdráva syn ale musí se mnou! Tak se mám nač těšit, jen jestli ale mně těšínská jablíčka nespadají. Stařy nás čekal se snídaní a nes s prádlem, jako posledně! Tak jsme si po cestě trochu odpočinuly a odpoledne jsem ale do schůze Vel. Výboru J. Č. D. a ani trochu jsem nebyla ospalá. Nyní se tu zdržela 11 dní a dosti se jí tu líbilo. Pak byla 11 dní ve Schuyler u strýce Adolfa Fialy a slíbila, že příští léto přijede s mužem, jenž též pracuje pro U. P. dráhu. V posledním dopise však pravi, že Dorotka je nemocná a též Vlaďka Fialova že má spálu a že je v nemocnici. Doufám, že se obě brzy uzdraví a že sem příští léto přijedou, neboť manželé Fialovi budou slavit stříbrnou veselku, tak prý sem přijedou na svatební cestu. Těšíme se, jen přijeďte, my vás tu oddáme a nic vás to nebude stát. Též paní Levá mně slíbila, že se tu u nás zastaví, až pojedou s jejich károu příští léto do Cedar Rapids, Ia., k její matce, jež paní Levá rozená Mrštíkova a matka její posud žije. Ráda by ji měla u sebe, kde by se měla velmi dobře, ale nechce prý Rapidse opustit. Také ještě nesmím zapomenout, že jsem mohla míti tu čest poznat pisatelku babiččina tajemství. Švagrová povídá, musíš ji poznat a ona ti to poví. I jen, prosím tě, mně dej s takovými věcmi pokoj, povídám; já to už potřebovat nebudu a nechci — tak k čemu?! Nevím již, co bych měla na srdci, než ještě poděkovat všem přátelům a známým — novým i starým — co pro mě dobrého za mého pobytu v Denver učinili a doufám, že někdy bude mně možno vše vám aspoň částečně oplatit. A milým čtenářům za svatou trpělivost, pakli to budete čísti, a naší milé pořadatelce za opravení chyb a slibuji, že vám dám hodně dlouho pokoj.

Konec.

Ctěná přítelkyně! Doufám, že nenecháte nás tak dlouho nechati čekat zase na dopis, až zase pojedete na nějaký ten výlet. Teď právě v zimním čase by měly dopisovatelky více přicházeti do "Hlídky", když nemohou ven na výlety. Srdečně vám děkuje a těší se na častou vaši návštěvu:

Pořadatelka.

* * *

Marie Butešová, So. Side Omaha, Neb., 20. prosince 1916. — Ctěná pořadatelko a milé čtenářky, přijměte můj srdečný pozdrav a zároveň vám všem přeji šťastné a veselé vánoční svátky. My dím, se každá z nějakého dárečku se zaradujete, jako ta malá drobotina, vždyť je to jen jednou za rok a tu se máme každý radovat — ovšem jestli můžeme. Jak se vám všem to počasí líbí? Mně, abych se vám přiznala, moc ne úplně, neboť není potěšením ten popel každý den vynášet, ustavičně šourat v kamnech a nosit baket uhlí za baketem, které každým dnem více a více ubývá. Nyní si skoro myslím, že to léto je zlato, ač jsem mnohokráte v létě říkala, že je lepší zima. Ano, sedět za kamny, ale jak se vyleze ven — hned celé tělo mráz projede. Snad proto je velká zima, že máme uhlí tak drahé a v létě až budeme mít zase takové hrozitánské sucho, tu zase ať nám voda podraží. To bychom se vystěhovali a jeli do Ameriky, tam jest přece jen svoboda — ne? Musím se vám pochlubit, že jsem také byla na návštěvě v Prague, Neb. a jak jsem se měla [illegible]. Dnes zabíhají moje myšlenky do mého mládí když jsem to ještě dítětem a upomínky se mi ... tavějí před mé, jako by to dnes bylo. Tak jako my dnes hledíme, ty dítky naše [illegible] sem tak někdy [illegible] Měla jsem dvě babičky z mateřské strany babička byla ... [illegible] ... babička zůstávala na výminku ... když jsme ... [illegible]

ní tam byly koníčky a my už pár krejcarů projezdily, ale jako všechny děti nemají nikdy dost, tak i my bychom byly pořád jezdily. A tu babička na nás přisolila u maminky, že nemusíme každý krejcar projezdit. Já dostala na babičku zlost a řekla jsem bratrovi, aby jí na neděli schoval modlitební knížky a to že se jí nejvíc pomstíme. Ona totiž byla tak moc pobožná, že kdyby šídla padala, ona musela být každý den v kostele a to by tam byla seděla třeba do poledne, ba někdy ji kostelník musel říct, aby se domodlila doma, že chce zavřít kostel. A to byla celý den potom zlostná, že se tam nemohla domodlit. V sobotu bratr jí schoval ty modlitby a v neděli ráno, to šla na ranní a byla tam někdy až na požehnání, však teď knížky nemohla najít, chodila, hledala. Čeledín dobrá kopa ptá se mne, co babička hledá? Povídám co, a on mě navedl, abych řekla babičce, že si je včera nechala v kostele, že je má kostelník. Nevěřila tomu, ale knížky najít nemohla; my děla snad, že to je pravda. Šla tedy do kostela a ptá se kostelníka, ale on tvrdil, že o ničem neví. Ale to jsem potom dostala že jsem babičku podvedla. Když jsem přišla ze školy, musela jsem vždy jít pást husy, ale tatínek říkal ať husy pásly mě. Já jsem si to ... moc hrála a nejvíce s kluky a ... husy ... kde se jim to nejlépe líbilo. A tak mně dali babičku, aby na mě dala pozor a já zase na husy. Ale babička si vzala modlitby a četla v nich, kdežto já jsem si zase s kluky hrála, tak že jsme žádná z nás nic nevěděly, až tatínek žene husy z obilí a babička nechá modlení a povídá — sak [illegible]. Tatínek jí povídá: No, vy si to uděláte na paměť, jak se modlíte. A já jsem se jí ptala, co to nevidala. Babička se rozlobila a povídá, že není žádnou pasačkou a šla domů, ale víckráte se mnou husy nepásla. Když mne maminka zemřela, bylo mně 16 a půl roku a druhé sestřičce jeden rok; tedy jsem ji matkou ale babičku jsem nikdy o radu nežádala, neboť jsme k ní žádnou lásku neměly, a tak jsme od ní rady a pomoci nežádaly. Raději jsem běžela k druhé babičce a prosila jsem ji o radu a pomoc a ona vždy s radostí mně vypomohla. Ať si žádný nemyslí, že dítě oklamat není. To mi zvláštní ... [illegible] ... Já byla mnohokráte od ... [illegible] ... ale nikdy mě nenapadlo by jí nectila. Ba ... jsem věděla, že jsem trest zasloužila, ba snad jsem k ní měla ještě větší lásku za to, že trest nebyl tak velký, jaký bych byla zasloužila. Proto, dítky, čtěte ... rodiče a přátelé a jistě vás odplata nemine! Moje matka ... [illegible] ... A tu snad dítky její dorostly, by ji její ... [illegible] ... byla ještě dítě, o tom jsem nevěděla. Když ale jsem dorostla matka mé ... [illegible] ... A tu mne už ... [illegible] ... [illegible] ... Tak [illegible] ... [illegible] ... a slibuji, že vám zase někdy do "Hlídky" [illegible] napíšu.

Pořadatelka.

* * *

J. Rumlus, Topeka, Kans., dne ... pros. 1916. — Ctěná pořadatelko "Ženské Hlídky"! Jelikož ... [illegible]

gnosoval můj mozek, uznav jej za "zatemnělý", dovolte mi nějaké povysvětlení v sloupcích vašich. — Psal jsem, že student Princip, skoliv jednu hlavu stohlavé ... strhl na sebe a národ svůj hněv těch devadesáti devíti ostatních hlav a že, jelikož pomsta patří jen Bohu, on že se pletl Pánu Bohu do řemesla, vykonávaje pomstu sám. K tomu Děda dí, že to mohlo se zrodit jen v mozku zatemnělém, dávaje jaksi na dotip, že se to zrodilo v mozku mém. Nu budeme hledat, kde ten zatemnělý mozek je. V V. Mojž. 32, 33—36 je psáno o násilnících a utiskovatelích malého národa israelského a o něm samém takto: "Jed draků, víno jejich a jed lítý nejjedovatějšího hada. Zda-liž to není schováno u mne? Zapečetěno v pokladnicích mých! Má je pomsta a odplata. Časem svým klesne noha jejich, nebo blízko je den zahynutí jejich a budoucí věci zlé připadnou na ně. Souditi (uznale, soudně spravovati) zajisté bude Hospodin lid svůj a nad služebníky svými lítost míti bude, když uzří, že odešla síla a že jakož zajatý tak i zanechaný nic býti nemůže." Tato pasáž písma svatého zdá se znamenat, že, dokud ti utištění a zajatí myslejí, oni mají sami nějakou sílu a že si sami mohou pomoci; Bůh se jim "do řemesla neplete" a nechá je, ať si své dílo dodělají. Až teprve, když poznají, že si sami pomoci nemohou a k Bohu volají, Bůh se svou pomstou stojí hotov a dá ji kam patří. Jinými slovy: Bůh by mohl pomoci hned při začátku, ale když lidé svou silou se mu do díla pletou, neplete se on pak do jejich.

To je v písmě svatém, já tu nevidím, že by to pocházelo ze "zatemnělého mozku". Z mého mozku to také není. Apoštol Pavel (Řím 12, 17—19, píše; Žádnému zlého za zlé neodplácejíce, opatrujíce dobré před všemi lidmi, jestliže možno jest se všemi lidmi pokoj majíce, ne sami sebe mstíce, nebo psáno jest (výš. dříve): **Mně pomsta, já odplatím, praví Pán.** A protož, lační-li nepřítel tvůj, nakrm jej a žízní-li, dej mu píti. Nebo to čině, uhlí řeřavé shrneš na hlavu jeho. Nedej se přemoci zlému, ale přemáhej dobrým zlé!

Je-li tedy pomsta toliko výsadou Boží, jak písmo svaté dí, tedy chce-li člověk dělat to, co patří samému Bohu k vykonání, prostě řečeno "plete se Pánu Bohu do řemesla". Děda píše, že jednou po zvláštní námaze viděl rakouského císaře a že by s ním byl nechtěl místo vyměnit a dodává, že žádný rozumný člověk nebude v něm tu císaři vidět původ světové války ani v žádném zbrklém studentu. Co prý se jednou strojí taková dlouhá léta, to jednou musí přijít; to je nevyhnutelné! Tak tedy válka snad se sama sebou léta strojí bez lidských činitelů? Tomu asi bude už rozumný člověk věřit! Odkud tedy začalo to dlouholeté strojení se, nežli z německé žádosti po rozšíření svého panství přes Balkán až do Asie? Na to není třeba více odpovídat než za dávno. Kdo měl tu sloužit za psíky Německu — Rakousko? Kdy se tyto psy udatnily "Tehdy, kdy 'poliš'" Rusko bylo zaměstnáno válkou s Japonskem; rakouský diplomat ukradl Bosnu a Hercegovinu proti úpsání smlouvě s ostatními evropskými velmocemi ... že dotčené velmoci viděly tu nezákonný krok a ... začátek ... [illegible] ... statních velmocí. Kdo podepsal akt prohlášení Bosna a Hercegovina k Rakousku? Rakouský císař. Byli s tím také spokojeni Slované v Bosně a Hercegovině? Nebyli. Prospělo se tím skutečně Slovanům? To se nemůže říci, to může být dílem budoucnosti. Zatím Bosňané a Hercegovinané cítili se nášlehem. Dokud byli pod Turkem, platili daň dílem ... jako nyní Rakousku dílo ... [illegible]

Pokračování na str. 5

ASK FOR AND GET
SKINNER'S
THE HIGHEST QUALITY
EGG NOODLES
36 PAGE RECIPE BOOK FREE
SKINNER MFG. CO., OMAHA, U.S.A.
LARGEST MACARONI FACTORY IN AMERICA